

Protokół

26. posiedzenia 1. sesyi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 8. lutego 1896.

Początek posiedzenia o godzinie 10. min. 30. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 132.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego piątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 8. lutego b. r., które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu, L. s.: 1576, 1577, 1578, 1580, 1589, 1591, 1593, 1596, 1597, 1598, 1600, 1602, 1606, 1608, 1612, 1613, 1624. 1625.

Komisji administracyjnej, Ls: 1579, 1588, 1618.

Komisji sanitarnej, Ls.: 1581, 1614, 1622.

Komisji drogowej, Ls.: 1582, 1594, 1601, 1617, 1620.

Komisji prawniczej, Ls: 1583, 1584, 1585, 1586, 1619, 1621.

Komisji przemysłowej, Ls.: 1587.

Komisji petycyjnej, Ls.: 1590, 1592, 1599, 1603, 1610.

Komisji szkolnej, Ls.: 1595.

Komisji kolejowej, Ls.: 1605.

Komisji gminnej, Ls.: 1607, 1616.

Komisji gospodarstwa krajowego, Ls.: 1609.

Komisji podatkowej. Ls.: 1611.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Jarosławskiego.

Sprawozdawca p. Chamiec czyta sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór J. E. księcia Jerzego Czartoryskiego na posła z gmin wiejskich okręgu wyborczego Jarosławskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz odczytuje następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . którą wydana zostaje ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Dołączona ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomoryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu jej w Dzienniku ustaw krajowych. Z tą samą chwilą traca moc obowiązującą dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotu niniejszej ustawy, z wyjątkiem ustawy z 19. lipca 1869, Nr. 26 dz. u. kr., która pozostaje nadal w mocy obowiązującej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa łowiecka

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

I. Prawo polowania i jego wykonanie.

A. Postanowienia ogólne.

§. 1. Prawo polowania polega na wyłącznem uprawnieniu do hodowania, wyszukiwania, ścigania, zabijania i przywłaszczania sobie łownej zwierzyny i dzikiego ptactwa, jak również przywłaszczania oddzielonych z niej części użytecznych, jak zrzuconych rogów t. p. Odnosnie do dzikiego

ptactwa mieści w sobie prawo polowania także wyłączne uprawnienie do przywłaszczania zniesionych jaj.

§. 2. Zwierzyną łowną są w rozumieniu niniejszej ustawy: jeleni i daniel, sarna, zając, dziki królik i borsuk. Z ptaków: głuźszec, cietrzew, jarząbek, pardwa i koropawka, przepiórka, chruściel (derkacz), bażant, drop, czajka, słonka, dubelt, kszczyk, siewka, kulik i rozmaite tegoż gatunki, kurki wodne, łyska, nurki, dziki łabędź, dzika gęś, wszelkie gatunki dzikich kaczek i dzikich gołębi.

§. 4. Prawo polowania przywiązane jest do własności gruntu, służy więc każdemu posiadaczowi gruntu; wykonywane zaś być może albo w sposób samodzielny, albo przez wydzierżawienie.

Wykonywanie prawa polowania w sposób samodzielny przysługuje:

a) Posiadaczowi nieprzerwanej przestrzeni obszaru gruntowego wynoszącego co najmniej 115 hektarów, bez względu czy on jest osobą fizyczną, czy też osobą prawną, czy jest osobą pojedynczą lub połączeniem kilku osób. W ostatnim wypadku nie może być posiadłość podzieloną co do przestrzeni. Również nie stanowi różnicy, czy ten obszar leży w jednej gminie lub miejscowości, lub czy się rozciąga na terytorium więcej gmin, względnie miejscowości.

b) Gminie służy samodzielne polowanie tylko co do przestrzeni gruntowej, należącej do majątku gminnego, położonej bądź to w obrębie własnej, bądź też obcej gminy, jeżeli obszar wynosi co najmniej 115 hektarów nieprzerwanej przestrzeni.

Drogi, koleje żelazne, rzeki, potoki, kanały jakoteż wody stojące i wyspy na wodach, które przeryniają grunta, nie uważają się za przerwy obszaru, jeżeli się można dostać z jednej części kompleksu do drugiej nie przechodząc przez cudzą posiadłość (ad a i b).

c) Posiadaczom zwierzyńców, to jest przestrzeni gruntowych dowolnych rozmiarów przeznaczonych do hodowli zwierzyny, a skutecznie i trwale zabezpieczonych przeciw jej wydośtaniu się na grunta sąsiednie-

W razie sporu o to, czy jaka przestrzeń gruntowa uważana być ma za zwierzyńiec w myśl powyższego postanowienia, rozstrzyga o tem polityczna Władza powiatowa.

§. 4. Wszelkie inne obszary gruntowe, położone w obrębie gminy miejscowej i na obszarze dworskim z tą gminą jedną miejscowość stanowiącym, które nie posiadają warunków samoistnego polowania w §. 3. określonych, albo co do których samoistne polowanie nie zostało zgłoszone (§. 6), stanowią okręg polowania gminnego. Polowanie gminne ma być wydzierżawione na rzecz posiadaczy gruntów. Przy wydzierżawieniu polowania gminnego zastępuje posiadaczy gruntów reprezentacya gminy, a jeżeli okręg polowania gminnego obejmuje także grunta obszaru dworskiego, reprezentacya gminy z przełożonym obszaru dworskiego według postanowień niniejszej ustawy. W tym ostatnim wypadku wolno tak reprezentacyi gminy jak i przełożonemu obszarowi dworskiemu samoistnie stawiać wnioski wobec władzy politycznej. Jeżeli posiadacz gruntów obszaru dworskiego, wcielonych do okręgu polowania gminnego, jest dzierżawcą odnośnego polowania gminnego, albo tegoż części, wtedy zastępstwo służy w każdym razie reprezentacyi gminnej.

B. Ustanowienie Okręgów polowania.

§. 5. Okręgi tak samodzielnego polowania (§. 3), jakoteż okręgi polowania gminnego (§. 4) ustanowi polityczna Władza powiatowa każdym razem na najbliższy okres dzierżawny polowania.

Dzierżawny okres polowania wynosi zwyczajnie lat sześć. Jedynie w wypadkach, w których reprezentacya gminna (przełożony obszar dworskiego) wniesie u politycznej Władzy powiatowej przed upływem przedostatniego roku bieżącego okresu dzierżawnego z uzasadnionych powodów podanie o przedłużenie okresu dzierżawy, może e. k. Namiestnictwo zarządzić przedłużenie co najwyżej do lat dwunastu. Przeciw takiemu przedłużeniu rekurs nie ma miejsca.

§. 6. Najpóźniej w sześć miesięcy przed upływem bieżącego okresu dzierżawy, Władza polityczna powiatowa ogłosi w miejscu swej siedziby, jakoteż w każdej gminie i na obszarze dworskim edykt, na mocy którego ci posiadacze gruntów, którzy na nadechdzący, w edykcie określić się mający dzierżawny okres polowania (§. 5) na podstawie §. 3 roszeją sobie uprawnienie do samodzielnego polowania, wezwani zostaną, aby te pretensye w ciągu 6 tygodni u politycznej Władzy powiatowej zgłosili. Edykt ten ma być prócz tego doręczony wszystkim tym posiadaczom gruntów, którzy w bieżącym okresie dzierżawnym polowanie samodzielnie na swych gruntach w myśl §. 3 wykonywali.

Do zgłoszenia wystarczy zwykłe podanie do Władzy politycznej powiatowej lub nawet protokolarne oświadczenie z dołączeniem szkicu sytuacyjnego dotyczącej przestrzeni gruntowej. Przy następnem ustanowieniu samodzielnego prawa polowania wystarczy odwołanie się do poprzedniego zgłoszenia.

Polityczna Władza powiatowa ma zbadać zgłoszenia, według potrzeby przedsięwziąć dochodzenia a następnie ustanowić okręgi polowania tak samodzielnego według §. 3, jakoteż polowania gminnego wedle §. 4 wydzierżawić się mającego i ogłosić je w należyty sposób.

§. 7. Przeciw skutecznionemu podziałowi mogą być wniesione zarzuty w ciągu czterech tygodni do politycznej Władzy powiatowej.

Polityczna Władza powiatowa zbada wniesione zarzuty i po ewentualnem przeprowadzeniu dochodzeń wyda orzeczenie.

§. 8. Polityczna Władza powiatowa przy ustanowieniu okręgów polowań czy samodzielnich (§. 3), czy podlegających wydzierżawieniu (§. 4) obowiązana jest, jeżeli temu nie stoją na przeszkodzie ważne względy na wykonanie polowania, uwzględnić życzenia gmin przez swoją zwierzchność objawione i obszarów dworskich, wniesione w ciągu 6 tygodni po ogłoszeniu edyktu (§. 6) w wypadkach:

a) jeżeli posiadacze obszarów, którym przysługuje prawo samodzielne polowania z mocy §. 3 lit. a i b pragną obszary swoje i to na cały najbliższy okres dzierżawy przyłączyć do obszaru polowania gminnego a gmina się na to zgodzi.

b) jeżeli dwie lub więcej gmin, oraz posiadacze obszarów dworskich z mocy §. 4 do okręgu polowania gminnego przydzielonych, zgodnie zażądają ustanowienia wspólnego okręgu polowania gminnego na cały najbliższy okres dzierżawy.

c) w ten sam sposób uwzględnić należy żądania gmin lub przełożonych obszarów dworskich w kierunku rozdzielania ustanowić się mających okręgów polowania, jeżeli szczególne stosunki miejscowe a głównie różnorodność polowań, rozdział ten usprawiedliwiają i jeżeli żadna z tych części nie będzie obejmowała na przyszłość mniej niż 115 hektarów przestrzeni.

Również w wypadkach wyjątkowych może Władza polityczna powiatowa ze względu na kulturę łowiecką przyłączyć niektóre parcele n. p. remizy, łozy, kępy i t. d. do obszaru samodzielnego polowania, chociaż z tymże nieprzerwanej całości nie stanowią (§. 3 a i b) jeżeli należą do tego samego właściciela i położone są w tej samej gminie miejscowej.

§. 9. Celem stosownego zaokrąglenia przylegających do siebie okręgów polowania gminnego, może polityczna Władza powiatowa przy ustanawianiu tych okręgów po wysłuchaniu interesowanych reprezentacyj gminnych (przełożonych obszarów dworskich) poszczególne części odłączyć od jednego a przydzielić do drugiego okręgu polowania gminnego; wskutek tego jednak nie może powierzchnia żadnego okręgu polowania gminnego być mniejszą jak 115 h.

§. 10. Jeżeli okręg polowania gminnego wynosi mniej jak 115 hekt., to służy przedewszystkiem posiadaczowi przyległego, według §. 3 istniejącego samodzielnego polowania, *prawo wydzielenia przed wszystkimi innymi bez przetargu* na przypadający okres dzierżawy całego gminnego po-

lowania za cenę, jaka wypadnie z obliczenia za przestrzeń tego okręgu, jeżeli się przyjmie za podstawę czynsz dzierżawny, uzyskany za jeden hektar najbliższego przez publiczną licytację wydzierżawionego polowania gminnego.

Jeżeli zachodzą szczególne stosunki, z powodu których taki wymiar nie jest odpowiednim, w takim razie czynsz dzierżawny oznaczy polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacyj gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) i odnośnego posiadacza samodzielnego polowania.

Jeżeli jest więcej takich posiadaczy przyległych polowań samoistnych, służy pierwszeństwo do dzierżawy sąsiedniego okręgu polowania gminnego temu z nich, który ofiarowuje wyższy czynsz dzierżawny.

Do oświadczenia się względem korzystania z tego prawa wyznaczy polityczna Władza powiatowa interesowanym posiadaczom samodzielnym polowań odpowiedni termin prekluzyjny.

§. 11. Jeżeli okręg polowania gminnego wynosi więcej jak 115 hekt. i jeżeli część jego niedosięgająca tego rozmiaru:

a) otoczoną jest w całym obwodzie, albo w dwóch trzecich częściach obwodu samodzielnym polowaniem istniejącem według §. 3 — albo

b) takim samodzielnym polowaniem oddzielona jest od reszty okręgu polowania gminnego w ten sposób, że do niej bez przekroczenia granic gminy nie można dostać się inaczej, jak tylko przez grunta należące do polowania samodzielnego, względnie drogami przez te grunta prowadzającymi, to służy posiadaczowi samodzielnego polowania prawo wydzierżawienia polowania na wspomnianej części (enklawie) okręgu polowania gminnego na przypadający okres dzierżawy przed wszystkimi innymi, bez przetargu. *Cena* za ową przestrzeń wypadnie z obliczenia, jeżeli się przyjmie za podstawę czynsz dzierżawny, uzyskany za jeden hektar najbliższego przez publiczną licytację wydzierżawionego polowania gminnego. *W razie szczególnych stosunków, z po-*

wodu których taki wymiar nie jest odpowiedni, ma czynsz dzierżawny oznaczyć polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego i odnośnego posiadacza samodzielnego polowania.

Jeżeli enklawa jest kilkoma z poprzednio wspomnianych polowań samodzielnych w sposób określony w alinei 1. otoczona (lit. a), względnie oddzielną (lit. b), w takim razie służy wspomniane prawo pierwszeństwa dzierżawy przedewszystkiem posiadaczowi samodzielnego polowania, graniczącego z enklawą w dłuższej rozciągłości. Gdyby wskutek wykonania prawa pierwszeństwa dzierżawy okręg polowania gminnego zmniejszył się miał poniżej 115 hektarów, wówczas prawo pierwszeństwa dzierżawy tylko wtedy może być wykonane, jeżeli uprawniony do samodzielnego polowania wraz z enklawą obejmuje w dzierżawę także polowanie na pozostałej części okręgu polowania gminnego. *Co do wymiaru czynszu dzierżawnego od tej pozostałej części, służy te same postanowienia, jak co do samej enklawy.*

Do oświadczenia się względem korzystania z prawa w poprzednich ustępach określonego, wyznaczy polityczna Władza powiatowa interesowanym posiadaczom samodzielnych polowań odpowiedni termin prekluzyjny.

§. 12. O wszelkich sprawach dotyczących ustanawiania okręgów myśliwskich, tudzież o przeprowadzaniu zmian w ich odgraniczeniu, orzeka w pierwszej instancji polityczna Władza powiatowa, po *wysłuchaniu opinii Wydziału Rady powiatowej.*

C. Wdzierżawienie polowań gminnych.

§. 13. Wdzierżawienie polowania gminnego (§. 4) uskutecznia polityczna Władza powiatowa na czas ustanowionego okresu dzierżawy (§. 5), wolno jednak wspomnianej Władzy powierzyć tę czynność odnośnemu naczelnikowi gminy (przełożonemu obszarowi dworskiego).

W miastach rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach podlegających

ustawie gminnej z 13. marca 1889 r. nr. 24 dz. u. kr. zarządzi magistrat wdzierżawienie tego polowania przez publiczną licytację.

Akt wdzierżawienia jako też w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

§. 14. Polityczna Władza powiatowa (Magistrat) ogłosi natychmiast po ustanowieniu okręgów polowania licytację polowania gminnego. Obwieszczenie o odbyć się mającej licytacji, zawierać ma potrzebne dane o wdzierżawie się mającem polowaniu, jako to: granicę okręgu polowania, czas trwania dzierżawy, cenę wywołania, wysokość mającego się złożyć wadyum, termin i miejsce odbycia licytacji.

Ogłoszenie licytacji rozpowszechnić należy w sposób w miejscowości tej praktykowany, a jeżeli spodziewać się można osiągnięcia przez to większego czynszu dzierżawnego, także i w jednej z gazet w powiecie najbardziej rozpowszechnionej.

O terminie i miejscu odbyć się mającej licytacji, należy zawiadomić jednocześnie dotyczącą zwierzchność gminną i obszar dworski jako też Wydział Rady powiatowej, któremu przysługuje prawo wysłać na swój koszt delegata.

§. 15. Do dzierżawy polowania gminnego dopuszczone być mogą osoby fizyczne, Skarb państwa, tudzież Towarzystwa myśliwskie, istniejące na podstawie zatwierdzonych przez władzę statutów. Dopuszczony być nie może do dzierżawy polowania gminnego:

a) małoletni;

b) wyrobnik żyjący z zarobku dziennego, tudzież ubogi wspierany przez zakłady dobroczynne, albo z funduszów gminnych:

c) umyślowo chory i notoryczny pijak;

d) na czas pięciu lat po odbyciu kary ten, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

e) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, który wedle §. 335 ustawy karnej, uznany był winnym przestępstwa przeciw

bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejże;

f) na czas dwuletni ten, kto powtórnie ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyńcy.

§. 16. Na podstawie aktu licytacji przyznana będzie dzierżawa polowania gminnego temu, kto najwyższą cenę dzierżawą zaoferuje, przyczem nie mogą być uwzględnione oferty tych osób, które według §. 15 wykluczone są od dzierżawy.

§. 17. Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa w ciągu dni 14.

Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie wniesione i uwzględnione zostanie, należy zarazem orzec unieważnienie licytacji i ponowne wydzierżawienie polowania gminnego zarządzić, chyba że Władza o odwołaniu decydująca uzna za stosowne oddać polowanie gminne innemu oferentowi, który wniósł rekurs.

Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy polowania gminnego prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji.

Jeżeli polityczna Władza powiatowa żadnemu z licytantów nie przyzna dzierżawy polowania, a przeciw temu wniesiono odwołanie, Władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postąpią tak, jak gdyby polowanie w dotyczącym okręgu nie było wydzierżawione (§ 18 ustęp 2-gi).

§. 18 Jeżeli wydzierżawienie polowania gminnego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku Władza wydzierżawiająca ogłosi w terminie nieprzekraczalnym 30 dniowym powtórnią licytację, zniżając cenę wywołania o 25%.

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczem, polityczna Władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem Rady powiatowej i po wysłuchaniu wniosków Zwierzchności gminnej względnie przełożonego obszaru dworskiego, obmyśli

inny niekosztowny sposób użytkowania z prawa polowania.

§. 19. Dzierżawca polowania winien złożyć pod rygorem utraty wadium (na rzecz uprawnionych) i rozwiązania dzierżawy najpóźniej w dni 14 po przyznaniu dzierżawy kaucją w wysokości jednorocznego czynszu i czynsz dzierżawny na rok pierwszy.

Kaucya może być złożona w książeczkach kas oszczędności lub w papierach publicznych pupilarne bezpieczeństwo dających podług kursu bieżącego i ma być depozytowana w c. k. Urzędzie podatkowym właściwego powiatu; zaś czynsz dzierżawny do rąk Zwierzchności gminnej (przełożonego obszaru dworskiego) (§. 20).

Kaucya jest poręką za grzywny, na które skazany być może dzierżawca polowania gminnego, dalej za koszta urzędowych czynności odnoszących się do polowania przezeń dzierżawionego, jeżeli na zwrot ich będzie zasądzo y, wreszcie za czynsz dzierżawny i wypełnienie innych zobowiązań w umowie przyjętych.

Jeżeli zatem w ciągu trwania dzierżawy kaucya w jaki bądź sposób została zmniejszoną poniżej jednorocznego czynszu, polityczna Władza powiatowa poleci dzierżawcy uzupełnić ją w ciągu 14 dni, do pierwotnej wysokości, pod rygorem rozwiązania umowy.

W cztery tygodnie po upływie okresu dzierżawy, lub po jej wcz. śniejszem rozwiązaniu, kaucya wróconą będzie dzierżawcy, o ile w całości lub w części nie zostanie zatrzymaną na cele, dla których zabezpieczenia służyła.

§. 20. Roczny czynsz dzierżawny na następne lata składać ma dzierżawca polowania na cztery tygodnie przed rozpoczęciem roku dzierżawnego u Zwierzchności gminnej. Jeżeli jednak okręg polowania gminnego obejmuje grunta obszaru dworskiego, to przypadający na te grunta w stosunku do ich rozmiaru udział w czynszu dzierżawnym, który to udział oznaczy cyfrowo polityczna Władza powiatowa przy sposobności wydzierżawienia polowania gminnego, złożyć należy u przełożonego obszaru dworskiego.

Jeżeli czynsz dzierżawny nie zostanie złożony w oznaczonym czasie, ma polityczna

Władza powiatowa na uczynione o tem niesienie naczelnika gminy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, wezwać dzierżawcę do zapłaty, z oznaczeniem terminu dni 14 i z zagrożeniem rozwiązania dzierżawy (§. 22. l. 1) i utraty kaneyi.

§. 21. Zwierzchność gminna ma w ciągu czterech tygodni po każdoczesnem złożeniu rocznego czynszu dzierżawnego obwieścić w sposób w miejscu przyjęty, że poszczególni właściciele gruntów podnieść mogą udziały na nich z czynszu przypadające w stosunku do rozległości ich posiadłości gruntowej włączonej do okręgu polowania gminnego, w ciągu pewnego oznaczyć się mającego terminu, gdyż inaczej przypadają na rzecz kasy gminnej. Termin ten nie może wynosić mniej niż 4 tygodnie. Jeżeli okręg polowania gminnego obejmuje grunta obszaru dworskiego, które należą do różnych posiadłości, to powyższe postanowienia niniejszego paragrafu mają analogiczne zastosowanie także do udziału w czynszu dzierżawnym przypadającym za te grunta.

§. 22. Wydzierżawione polowanie może być przez polityczną Władzę powiatową uznane za rozwiązane, skoro dzierżawca:

1. nie złoży w oznaczonym terminie kaucyi, względnie dopełnienia tejże, albo czynszu dzierżawnego (§§. 19. i 20.);
2. nie zastosuje się do przepisów ustawy o nadzorze polowania (§. 30.);
3. dopuści się powtórnie innego przekroczenia niniejszej ustawy;
4. utraci zdolność uzyskania karty myśliwskiej.

W 14 dni po prawomości orzeczenia zarządzi polityczna Władza powiatowa wydzierżawienie na nowo polowania gminnego.

§. 23. Bez zezwolenia politycznej Władzy powiatowej nie wolno pod nieważnością zadzierżawionego polowania w całości ani w części poddzierżawiać innym osobom, czy to za zapłatą, czy też z zastrzeżeniem udziału w dochodach.

§. 24. Spadkobiercy dzierżawców prawa polowania mogą za zezwoleniem politycznej Władzy powiatowej, jeżeli się o to najpóź-

niej w dwa miesiące po śmierci spadkodawcy do niej zgłoszą, wykonywać je przez cały pozostały czas dzierżawy, jeżeli posiadają warunki wymagane od dzierżawców i wykonawców polowania.

W razie niezgłoszenia się, lub gdy polityczna Władza powiatowa uzna ich za nieodpowiednich do wykonywania prawa polowania, zarządzonem będzie ogłoszenie nowej licytacji.

§. 25. Jeżeli w ciągu okresu dzierżawnego powstanie okręg w §. 3a) i b) określony, to uprawnienie do samodzielnego polowania na tymże zaczyna się dopiero z najbliższym okresem dzierżawnym. Jeżeli jednak części takiego okręgu polowania samodzielnego położone są w różnych okręgach polowania gminnego, w których okresy dzierżawne upływają w różnych terminach, w takim razie powyższy okręg uznany być może jako samodzielny dopiero przy ustanawianiu okręgów polowania tej gminy, w której okres dzierżawny najpóźniej się kończy.

Tymczasem pozostają poszczegolne części tego nowo powstałego okręgu polowania samodzielnego wcielone do odnośnych polowań gminnych.

§. 26. Gdyby w ciągu okresu dzierżawnego jakaś posiadłość gruntowa uznana na ten okres za okręg polowania samodzielnego po myśli §. 3 a) i b) przeszła częściami na kilku właścicieli, to pozostaje w mocy uprawnienie do samodzielnego polowania, odnośnie do tych części posiadłości, które zawsze jeszcze odpowiadają wymogom §. 3.

Natomiast owe części podzielonej posiadłości gruntowej, które już nie odpowiadają tym wymogom, równie jak w ogóle wszelkie przestrzenie uznane jako okręgi polowania samodzielnego, które w ciągu okresu dzierżawnego utracą wymagany dla okręgów polowania samodzielnego rozmiar 115 ha, albo też potrzebną nieprzerwaną ciągłość, ma polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacyi gminnej (przełożonego obszaru dworskiego), dzierżawcy gminnego polowania lub innego interesowanego włączyć na resztę okresu dzierżawnego do okręgu polowania gminnego, chyba że kto

wystąpi w myśl §§. 9. lub 10. z prawem pierwszeństwa dzierżawy.

§. 27. Jeżeli okrug polowania samodzielnego, którego właściciel dzierżawił okrug polowania gminnego na podstawie §. 9. albo enklawę na podstawie §. 10. utraci własność graniczącego albo otaczającego, względnie oddzielającego okręgu polowania samodzielnego, to polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego), dzierżawcy gminnego polowania albo innej osoby interesowanej wydzierżawi odnośny okrug polowania gminnego na resztę okresu dzierżawnego drogą licytacji, względnie włączy enklawę do okręgu polowania gminnego, o ile w jednym i drugim przypadku nie zajdzie i nie będzie wykonane inne prawo pierwszeństwa dzierżawy według §. 9. lub 10.

§. 28. Jeżeli w ciągu okresu dzierżawnego powstaną samodzielne polowania w §. 9c. określone, to odpadają one zaraz z chwila powstania od polowania wydzierżawionego przez Władzę. Jeżeli zaś w tego rodzaju okręgu polowania zajdzie zmiana, odbierająca mu charakter okręgu polowania samodzielnego według §. 3., winna polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej (przełożonego obszaru dworskiego), dzierżawcy gminnego polowania albo innej osoby interesowanej wcielić go na resztę okresu dzierżawnego do okręgu polowania gminnego, o ile nie zajdzie i nie będzie wykonane prawo pierwszeństwa dzierżawy według §. 10.

§. 29. Przedłużenie dzierżawy polowania gminnego bez licytacji po ukończeniu się okresu, na który zostało w drodze licytacji wydzierżawione, może nastąpić na dalszy sześcioletni okres czasu przez polityczną Władzę powiatową za zgodą Zwierzchności gminnej temu, kto je ma w dzierżawie w ubiegającym okresie, jeżeli wniesie o to prośbę na 3 miesiące przed upływem trwającej jeszcze dzierżawy i przyjmie obowiązki płacenia o 10% wyższego czynszu.

II. Przepisy policyi łowieckiej.

A. Nadzór nad polowaniem.

§. 30. Uprawnieni do samoistnego polowania jakoteż dzierżawcy polowania gmin-

nego winni są najpóźniej w 3 miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy ustanowić dla nadzoru i ochrony polowania straż łowiecką w odpowiedniej liczbie osób i tych do zatwierdzenia i zaprzysiężenia Władzy politycznej powiatowej przedstawić.

§. 31. Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej, obowiązuje ustawa z 4. września 1892 (Dz. u. kr. Nr. 74).

Uprawnieni do wykonywania prawa polowania mogą sami podjąć się tego dozoru, jeżeli posiadają warunki do tego wymagane.

§. 32. Zaprzysiężona i zatwierdzona straż łowiecka, ma prawo podczas wykonywania swej służby nosić broń myśliwską; wolno jej jednak z broni tej zrobić użytek przeciw osobom trzecim tylko w wypadku koniecznej i słusznej obrony.

Jeżeli straż łowiecka nosi przepisane dla niej odznaki, wtedy uważana będzie jako straż publiczna w myśl ustawy państwowej z dnia 16. czerwca 1872 (Nr. 84. D. u. p.).

B. Przepisy o ochronie.

§. 33. Nikomu nie wolno w czasie poniżej oznaczonym łowić lub zabijać: jeleni od 1. listopada do 31. lipca, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 15. maja, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców kugutów od 20. maja do 31. sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca; ptactwa błotnego mianowicie kszyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca; ptactwa wodnego mianowicie: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; łani, sarn, cieląt i spiczaków, tudzież samiec cietrzewi i głuszców przez cały rok.

Przepis ten nie stosuje się do zarządzanych polowań w zamkniętych zwierzyńcach.

Wystrzeliwanie łani i kóz ze względu gospodarstwa łowieckiego nastąpić może tylko za zezwoleniem e. k. Namiestnictwa.

§. 34. Wyjątkowo, za poprzedniemi wiadomieniami powiatowej Władzy politycznej, dozwala się łowienia żywych okazów zwierzyny i ptactwa użytkowego, wybierania jaj z gniazd a młodzieży z legowisk, w czasie do łowienia zakazanym, lecz tylko w celu dalszej hodowli i ochrony podczas srogiej zimy.

§. 35. Polityczna Władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem Rady powiatowej może po zasięgnięciu zdania krajowego Towarzystwa łowieckiego:

a) zarządzić nawet w porze ochronnej wystrzelanie pewnej ilości sztuk zwierzyny uznanej za łowną, jeżeli zmniejszenie tego rodzaju zwierzostanu jest w interesie gospodarstwa rolnego, leśnego lub łowieckiego pożądanem;

b) wyjątkowo na rok jeden zezwolić na późniejsze rozpoczęcie, albo wcześniejsze zamknięcie pory ochronnej pewnych rodzajów zwierzyny dla poszczególnych, albo wszystkich okręgów polowania w powiecie, jeśli tego wymagać będą szczególniejsze względy miejscowe, klimatyczne, lub kłęski elementarne;

c) zamknąć zupełnie, lecz najwyżej na lat dwa, polowanie w niektórych, albo we wszystkich okręgach polowania w powiecie na pewnego rodzaju zwierzynę i ptactwo łowne w tej okolicy wyniszczeniem zagrożonej.

W razie zupełnego zamknięcia polowania w ciągu dwóch ostatnich lat dzierżawy polowania, może sobie dzierżawca polowania gminnego rościć pretensje do opustu połowy czynszu dzierżawnego.

§. 36. Sprzedaż łownej zwierzyny przez handlarzy odbywać się może tylko za okazaniem świadectwa jej pochodzenia. Świadectwa takie z podaniem gatunku i ilości zwierzyny, wydawać będą uprawnieni do wykonywania prawa polowania, lub ich pełnomocnicy ze swojego okręgu myśliwskiego.

§. 37. Po upływie dni 14 od rozpoczęcia się czasu ochronnego i podczas dalszego trwania tego czasu, nie wolno objętej ochroną zwierzyny żywej czy zabitej, w całości lub w częściach sprzedawać na składach, targowicach, w restauracjach lub w inny jakibądź sposób.

Sprowadzający tego rodzaju zwierzynę i ptactwo z zagranicy, albo ze zwierzyńców zamkniętych przy sprzedaży jej winni wykazywać się świadectwem jej pochodzenia, które przepisze e. k. Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Sprzedaż zwierzyny łownej i ptactw ubitych z polecenia Władzy w myśl postanowienia §. 35. jak również skonfiskowanej w myśl postanowień §. 76 może się odbywać za okazaniem świadectwa jej pochodzenia przez właściwą Władzę polityczną powiatu stwierdzonego.

C. Dalsze przepisy policyi łowieckiej.

§. 38. Bez zezwolenia uprawnionego do polowania nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania z wyjątkiem osób, ze stanowiska urzędowego do tego upoważnionych i tych osób, które z §. 47 lit. b) uprawnione zostaną do chodzenia z bronią i w rozmiarze tamże oznaczonym.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, po za drogami służącymi za publiczną komunikację, winien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki obowiązany natychmiast złożyć w politycznej Władzy powiatowej.

§. 39. W czasie od wiosny aż do ukończenia zniw, nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami albo w rzędowy sposób burakami lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemioplodami.

W czasie wyjątkowo mokrym nie wolno na polach obsianych polować konno lub z nagonką nawet w jesieni i zimie.

§. 40. W najbliższem otoczeniu zabudowań nie wolno tropić i ścigać zwierzyny ani do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela, przy wykonywaniu prawa polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospo-

darskich, jeżeli to są ogrodzone lub w inny sposób odgraniczone.

§. 41. Zakazaniem jest polować w niedziele i w święta uroczyste.

§. 42. Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

§. 43. Włóczące się psy, tudzież koty po polach i lesie mogą być przez uprawnionego do polowania lub jego służbę łowiecką zabijane, lecz nie w bliższem oddaleniu jak na 300 metrów od domu mieszkalnego.

§. 44. Na zarządców lasowych, strażników leśnych, właścicieli samoistnych obszarów myśliwskich, dzierżawców polowań, strzelców łowieckich, wkłada się obowiązek tępienia w każdej porze drapieżnej i szkodliwej zwierzyny, oraz szkodliwego ptactwa w swoich obszarach.

§. 45. Dzikie i zwierzęta groźne dla osobistego bezpieczeństwa, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydostaniu się ztamtąd na zewnątrz.

§. 46. Zwierzęta uznane za szkodliwe, jakoto: niedźwiedzie, wilki, rysie, żbiki, dziki i lisy może każdy zabijać, chwycić i przez to je nabywać, nie wolno jednak nikomu bez zezwolenia uprawnionego do polowania na cudzym gruncie zwierząt szkodliwych śledzić.

Zwierzęta następujące jako to: kuny leśne i domowe, tchórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół białożół, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotniak (rybołówka trzećnik) czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron mogą być wewnątrz okręgu polowania przez uprawnionego do polowania, na własnym gruncie przez właściciela gruntu, wreszcie na miejscach stanowiących dobro publiczne przez każdego chwytane albo zabijane i zabierane.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

§. 47. W okolicach, gdzie dziki wyrządzają znaczne szkody w ziemiopłodach, a uprawnieni do polowania, obowiązku tępienia ich zadość nie czynią, ma polityczna Władza powiatowa na doniesienie poszkodowanych:

a) uznać odpowiedzialnymi za tego rodzaju szkody tych właścicieli i dzierżawców polowania, którym udowodnionem będzie że dziki na swoich obszarach hodują, lub, że obowiązku tępienia tychże zadość nie czynią;

b) udzielić osobom, ze strony których nadużycia obawiać się nie potrzeba, po zasięgnięciu co do nich opinii Wydziału Rady powiatowej, nawet bez zgody uprawnionego do polowania, na pewien czas bezpłatne certyfikaty myśliwskie, z dozwoleń tępienia z broni palnej dzików lub innej szkodliwej zwierzyny (§. 46. alin. 1) w obrębie ściśle oznaczonego obszaru, który nie może przekraczać granic okręgu gminnego polowania.

O wydaniu bezpłatnych certyfikatów, zawiadomi jednocześnie Władza polityczna powiatowa tak uprawnionego do polowania, jakoteż i miejscowe Władze policyjne.

§. 48. Polityczna władza powiatowa ma także prawo i obowiązek w razie potrzeby na pewien krótki i ściśle ograniczony czas zarządzić pod swoim nadzorem tępienie drapieżnych i szkodliwych zwierząt, a zarazem oznaczyć czas i sposób tępienia.

Jeżeli w tym celu zarządzone będą publiczne obławy, polityczna Władza powiatowa, zawiadomi o tem uprawnionych do polowania i zaprosi do udziału w nich strzelców nie posiadających nawet kart ani certyfikatów myśliwskich.

Mieszkańcy gmin, w interesie których publiczna obława zarządzoną została, mają

obowiązek na wezwanie Władzy dostarczyć bezpłatnie nagonki w odpowiedniej ilości.

§. 49. Przy tego rodzaju obławach nie wolno nikomu zabijać innej zwierzyny prócz tej, dla wytepienia której została obława zarządzoną.

Ubita w ten sposób zwierzyna sprzedana będzie przez Władzę zarządzającą obławę, w drodze publicznej licytacji, a kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy wręczyć Wydziałowi powiatowemu na korzyść funduszu ubogich odnośnej gminy.

§. 50. Do tępienia zwierząt uznanych w §. 46. alin. 1. za szkodliwe może tylko uprawniony do polowania używać żelazek, łapek i innych przyrządów samoczynnych jednakże z zachowaniem wszelkiej ostrożności, aby ztąd nie powstało niebezpieczeństwo dla ludzi i zwierząt pożytecznych.

Dlatego też powinien ustawić znaki, które bez trudności spostrzedz i rozpoznać można.

W miejscowościach, co do których Władza polityczna stwierdziła że niedźwiedzie i dziki robią szkody, wolno także właścicielowi gruntu używać przyrządów, w ustępie pierwszym tego paragrafu wymienionych, przy zachowaniu wskazanych tam ostrożności, jednakże tylko w celu chwywania niedźwiedzi lub dzików.

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A. O obowiązkach odszkodowania.

§. 51. Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy:

a) szkodą wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego personal łowiecki, gości myśliwych i przez psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną w jego okręgu polowania przez zwierzęta łowne na gruncie i w niezebranych jeszcze plonach, z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez stada zapadłych dzikich gęsi i kaczek;

c) szkodę wyrządzoną przez dziki w myśl §. 47. lit. a) niniejszej ustawy.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowanie i przez zwierzynę.

§. 52. Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydostanie ze zwierzyńców zamkniętych, odpowiedzialni są ich posiadacze.

§. 53. Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczyć swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszydeł, ogni nocnych i t. p. Gdyby zaś skutek takiej obrony zwierzynę zraniło się lub zginęło, to uprawniony do polowania nie może domagać się odszkodowania.

§. 54. Także uprawniony do polowania, może cudze grunta w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód przez zwierzynę wyrządzanych, za pomocą ogrodzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że cel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremniony.

§. 55. Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach, ogrodach warzywnych i ozdobnych, w szkółkach drzew, wreszcie na stojących pojedynczo młodych drzewkach, mają być tylko wtedy wynagradzane, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów, właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzezonej zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane w ust. 2. §. 40. uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę wyrządzoną być może.

§. 56. Przy ocenianiu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zrzędzonej przez polo-

wanie i zwierzynę, należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakiby uszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

B. Postępowanie.

§. 57. Powiatowe Władze polityczne rozstrzygają w pierwszej instancji wszelkie skargi o wynagrodzenie szkód, wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę.

§. 58. Poszkodowany winien w czasie, w którym szkoda może być jeszcze dostrzeżona i oceniona, zgłosić przez naczelnika gminy szkodę u uprawnionego do polowania lub tegoż zastępcy, z wezwaniem o zgodne załatwienie sprawy. Gdyby ugoda w ciągu 8 dni nie nastąpiła, ma poszkodowany w ciągu dalszych 8 dni pod rygorem utraty prawa do odszkodowania, z zastrzeżeniem postanowień określonych w §. 62. wnieść zażalenie do politycznej Władzy powiatowej o wynagrodzenie szkody, oznaczając w przybliżeniu swoją pretensję.

§. 59. Polityczna Władza powiatowa przeprowadzić ma w terminie do dni 14 potrzebne dochodzenia na miejscu z przybraniem stron, których nieobecność jednak nie wstrzymuje przedsięwzięcia czynności urzędowej, jakoteż wyznaczonego przez Władzę znawcy. W ważniejszych i trudniejszych wypadkach może polityczna Władza powiatowa podejmując te dochodzenia przybrać dwóch znawców.

Jako znawców użyć można tylko bezstronnych i nieposzlakowanych ludzi fachowych, od których należy odebrać przysięgę albo raz na zawsze, albo w każdym poszczególnym wypadku na sumienne wypełnienie obowiązków.

§. 60. Przy komisijnem dochodzeniu ma prowadzący czynność urzędową usiłować przedewszystkiem ugodę między stronami, którą należy objąć także koszta postępowania. Jeżeli to usiłowanie skutku nie odniesie, powinien naprzód oświadczyć się znawca:

1) czy uszkodzenie nastąpiło rzeczywiście przez zwierzynę, względnie przy wykonywaniu polowania; następnie zaś

2) o ile podania stron względem okoliczności wpływających według §§. 55. i 56 na pretensję o odszkodowanie, ze stanowiska fachowego są uzasadnione.

§. 61. Znawca oświadczy się także co do wysokości szkody wyrządzonej przez polowanie lub zwierzynę, poczem Władza polityczna orzec ma o odszkodowaniu.

§. 62. Dochodzenia i usiłowania ugodowe przekazane w myśl poprzednich postanowień politycznej Władzy powiatowej co do szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę, mogą być przez nią od wypadku do wypadku albo raz na zawsze aż do odwołania poruczone naczelnikowi gminy (przełożonemu obszarowi dworskiego). W tym wypadku wyznaczy równocześnie polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Reprezentacji gminy (przełożonego obszaru dworskiego) i uprawnionego do polowania, dwóch znawców (§. 59.) którzy mają być zaprzysiężeni raz na zawsze.

Jeżeli nastąpi delegacja naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) raz na zawsze, należy to z podaniem nazwisk znawców, ogłosić w sposób w miejscu używany i podać do wiadomości uprawnionego do polowania.

Po wydaniu takiego ogłoszenia mają być pretensje o zwrot szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych w sposób określony w §. 58. wnoszone bezpośrednio do delegowanego naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego).

Tenże naczelnik gminy (przełożony obszar dworskiego) winien o każdej u niego wniesionej pretensji o odszkodowanie zawiadomić natychmiast polityczną Władzę powiatową i przedsięwziąć na miejscu potrzebne dochodzenia z przybraniem jednego, lub w wypadkach ważniejszych i trudniejszych, obydwóch ustanowionych znawców jako też podjąć określone usiłowania ugodowe.

Do tych dochodzeń i usiłowań ugodowych, również do interwencji stron i znawców mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§. 59 — 61.

Jeżeli szkoda dotyczy naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego), tegoż żony albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub powinowacanych, winien tenże naczelnik gminy (przełożony obszar dworski) zawiadomić bezzwłocznie Władzę polityczną powiatową, która albo załatwi sprawę w myśl poprzednich postanowień albo też wyznaczy inną delegację do przeprowadzenia tej sprawy.

§. 63. Jeżeli ugoda (§. 60.) nie przyjdzie do skutku, ma być protokolarnie spisany wynik dochodzeń, bezzwłocznie przysłany politycznej Władzy powiatowej, która w razie potrzeby może dochodzenie w odpowiedni sposób i to także z przybraniem innych znawców kazać uzupełnić i następnie ma wydać orzeczenie (§. 61.)

Blizsze przepisy i postanowienia o delegacji o przeprowadzeniu dochodzeń i usiłowań ugodowych przez delegatów wydane zostaną przez c. k. Namiesnictwo w drodze rozporządzenia.

Odwołanie trwałej delegacji naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) może polityczna Władza powiatowa zarządzić każdego czasu. Odwołanie należy ogłosić w sposób w miejscu używany i zawiadomić o tem uprawnionego do polowania.

Tak co do delegacji naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) jak również odwołania tejże delegacji winna polityczna Władza powiatowa porozumieć się z Wydziałem powiatowym.

§. 64. Polityczna Władza powiatowa winna równocześnie z rozstrzygnięciem o odszkodowaniu orzec także o ponoszeniu kosztów odnośnego dochodzenia. Na osobną prośbę odnośnej strony należy o tych kosztach nawet wówczas orzec, jeżeli odpadła potrzeba decydowania o odszkodowaniu. Jako kosztą postępowania mogą być tylko zarachowane:

1. kosztą z powodu interwencji organu urzędowego i znawcy przy podjętych oględzinach tudzież kosztą doręczeń i należytości stempłowe (kosztą urzędowe);

2. wydatki stron w gotówce urosłe z powodu uczestniczenia w oględzinach na miejscu, lub ewentualnie z powodu zarządzonego przez polityczną Władzę osobistego przed nią jawienia się, o ile wydatki te są konieczne (kosztą stron), z wyłączeniem jednak możliwych kosztów przybrania doradcy prawnego.

§. 65. Względem ponoszenia kosztów w §. 64. określonych, obowiązują następujące postanowienia:

1. kosztą urzędowe, wyjąwszy wypadek pod 3. określony, ponosić ma pozwany, który na wynagrodzenie szkody skazany zostaje.

Jeżeli zaś skarżący zupełnie został oddalony ze swoją pretensją, ma on ponieść kosztą urzędowe.

2. Do zwrotu kosztów stron nie ma prawa ani skarżący ani pozwany. Wyjątki od tej zasady zachodzą w wypadku ustępu 3, jakoteż w następujących razach:

a) jeżeli skarżącemu przyznano całe przezeń liczebnie oznaczone odszkodowanie (§. 58.), to pozwany obowiązany jest zwrócić kosztą prywatne skarżącego;

b) jeżeli skarżący zupełnie został oddalony, ma on uiścić kosztą prywatne pozwanego;

3 jeżeli ofiarowana bezskutecznie przez pozwanego w postępowaniu ugodowym (§§. 58, 60, 62.) kwota ugodowa była wyższą od tej, którą skarżącemu przyznano, w takim razie skarżący ponosi kosztą urzędowe, nadto obowiązany jest na żądanie pozwanego zwrócić mu jego kosztą prywatne, jeżeli zaś równa z kwotą w drodze ugodowej ofiarowaną, będą kosztą równomiernie rozdzielone.

Ewentualne kosztą prawnego doradcy ponosi we wszystkich wypadkach każda strona sama za siebie.

C. Ugodowe unormowanie wynagrodzenia szkód.

§. 66. W drodze porozumienia z właścicielami gruntów, mogą być zawierane względem wynagrodzenia szkód wyrządzo-

nych przez polowanie lub zwierzynę odmienne od postanowień niniejszej ustawy umowy, których jednak dochodzić wolno tylko na zwykłej drodze prawa.

IV. Ogólne postanowienia o władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 67. Wykonywanie niniejszej ustawy służy w miarę oznaczonej w poszczególnych przepisach kompetencji politycznej Władzy powiatowej, albo Namiestnictwu.

§. 68. Jeżeli gmina, której poruczona jest polityczna administracja, posiada samodzielne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samodzielnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

§. 69. Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej Władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa, — wyjąwszy wypadek określony w 2. ust. §-fu 5-go — do Ministerstwa rolnictwa. Przeciw potwierdzonemu przez Namiestnictwo orzeczeniu o szkodach przez polowanie i przez zwierzynę wyrządzonych, dalszy rekurs nie ma miejsca.

Rekurs należy w 14. dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub ustnie u Władzy, która orzekała w pierwszej instancji.

§. 70. Rekurs wcześniej wniesiony ma z reguły skutek zawieszający. wyjąwszy wypadku w §. 17. przewidzianego, albo też gdy względy bezpieczeństwa publicznego i uniknięcie możliwych szkód wymagają bezwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

§. 71. W wypadkach, w których porozumienie między polityczną Władzą powiatową a Wydziałem Rady powiatowej nie przyszło do skutku, orzeka c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

V. Przekroczenia i kary.

§. 72. C. k. Żandarmerya, zaprzysiężone strażę leśne, strażę myśliwskie i strażę

polowe, mają obowiązek czuwania nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy wiatowej.

§. 73. Przekroczenia tej ustawy, jako też rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma zastosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 5 do 50 zł. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku powtórnego przekroczenia, albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę, aż do stu reńskich. W razie niewypłacalności skazanego należy grzywnę zamienić na karę aresztu. przyczem 5 zł. liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych, przez dłuższy czas dokonywanych, albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie, można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnione zostało.

§. 74. W wypadkach przekroczeń §§. 33, 34, 35. ust. c. 36 i 37, których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciele restauracji, należy zarazem orzec utratę zwierziny złowionej albo zabitej wbrew przepisowi, a względnie podanej na sprzedaż.

Przy przekroczeniach §§. 42 i 46 orzec należy utratę zakazanych przyrządów bez różnicy, czy one są własnością przestępcy lub nie.

§. 75. W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 42. i 46. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby nie możliwem było dochodzenie i skazanie osób, które się nimi posługiwały.

§. 76. Zwierzyna, strzelby i przyrządy które uznane zostały za przepadłe, sprzedawane być mają przez polityczną Władzę powiatową w drodze publicznej licytacji na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą je-

dnak, należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku.

§. 77. Z orzeczeniem karnem połączyć należy o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych, także zobowiązane do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej jeżeli powodu braku dostatecznego wyjaśnienia, nie wypadnie odesłać pretensji dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowanie, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

§. 78. Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciągu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

§. 79. Co do właściwości politycznych Władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania, zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnym postępowaniu karnem.

O karach i w związku z nimi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga w najwyższej instancji Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

VI. Karty myśliwskie.

§. 80. Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą Władzę karty myśliwskiej, lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

§. 81. Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa. Karta myśliwska może być także obcym, t. j. osobom nie zamieszkałym

w Galicyi, przez tutejszą krajową polityczną Władzę powiatową wydana.

§. 82. Karta myśliwska wystawioną być może na rok, na trzy lata kalendarzowe albo na miesiąc.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim, na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 31. al. 2. niniejszej ustawy przyjmą na siebie obowiązki dozorców polowania, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 84. al. 2).

§. 83. Karta myśliwska ważną jest na cały obszar Królestwa Galicyi wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa, nie może więc komu innemu być odstąpiona; nie daje ona jednak prawa polować bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

§. 84. Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba takse 5 zł. (10 koron), za trzyletnią 15 zł. (30 koron), za miesięczną 1 zł. 50 ct. (3 korony). Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawiane według §. 82 nie podlegają opłacie taksy, lecz polityczna Władza powiatowa, odmówić ma wydania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchylenie się od obowiązku opłaty taksy.

§. 85. Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie, albo opiekunowie;

b) wyrobnikom żyjącym z zarobku dziennego, tudzież ubogim wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z fundusów gminnych;

c) umyślowo chorym i notorycznym pijakom;

d) osobom, które nie mogą się wykazać kartą na broń, o ile ją wedle odnośnych przepisów mieć powinny;

e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335 ustawy karnej, uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;

g) na czas dwuletni temu, kto powtórnie ukarany został za przekroczenie przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach wyżej pod lit. c) e) f) i g) wymienionych.

§. 86. Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie, co do osoby jej właściciela jedna z wymienionych powyżej (§. 85.) okoliczności wykluczających.

Toż samo stosuje się i do certyfikatów.

Izba uchwała powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich za rok szkolny 1894/5.

Sprawozdawca p. Czartoryski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Rady szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich przyjmuje się do wiadomości.

II. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zwrócił uwagę na niedogodności, powstające dla Rad szkolnych miejscowych z powodu zalegania w uiszczaniu dodatków szkolnych i na najbliższej sesji przedstawił odpowiednie wnioski.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie ustanowieniem większej liczby inspektorów szkolnych okręgowych, zrównał ich liczbę z ilością okręgowych szkolnych — oraz dostarczył Radom szkol-

nym okręgowym odpowiednich sił kancelaryjnych.

IV. Sejm ponownie zwraca uwagę Wydziału krajowego na sprawę stopniowego zakładania internatów przy seminariach nauczycielskich, z poleceniem przedstawienia w porozumieniu z Radą szkolną krajową odpowiednich wniosków na najbliższej sesji.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Wójcik i stawia następujący dodatkowy wniosek:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zaprowadziła naukę podzielną w czasie od 15. kwietnia do końca czerwca i od 1. września do 30. października.

Izba popiera wniosek p. Wójcika.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwała powyższe wnioski komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Izba przystępuje do rozprawy nad dodatkowym wnioskiem p. Wójcika.

Przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek p. Wójcika.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycjach miast: Lwowa, Krakowa, Bochni, Wadowie, Buczacza, Wieliczki i Złoczowa o pomożenie liczby posłów z miast, tudzież rektoratu szkoły politechnicznej we Lwowie o nadanie głosu wirylnego rektorowi tej szkoły.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone do sprawozdania ustawy.

I. U s t a w a.

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ksiestwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861. r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3. statutu krajowego z d. 26. lutego 1861 roku i ustawy z dnia 20. września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. statutu krajowego (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 22) znoszą się.

§. 3. statutu krajowego ma brzmieć jak następuje:

§. 3.

Sejm krajowy składa się ze stu pięćdziesięciu czterech członków a mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego. W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej administrator diecezji jest członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów uniwersytetów krakowskiego i lwowskiego;

c) ze stu czterdziestu czterech posłów wybranych, a to:

I. czterdziestu czterech posłów z klasy wielkich posiadłości gruntowych,

II. z dwudziestu sześciu posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych.

III. z siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie od pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborów do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniającą §. 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienie §. 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 roku, znosi się w jego obecnej osnowie i ma brzmieć jak następuje:

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech posłów a każde z innych w §. 2. wymienionych miast po jednym.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie od pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborów do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

2) Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyje miast Bochni (L. s. 866), Buczacza (L. s. 1272), Złoczowa (L. s. 1385), Wieliczki (L. s. 1361), Wadowie (L. s. 868), o pomnożenie liczby posłów z miast, tudzież petycyę Rektoratu szkoły politechnicznej we Lwowie (L. s. 320) o przyznanie rektorowi tej szkoły głosu wirylnego w Sejmie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na następnej sesyi sejmowej.

W rozprawie ogólnej zabiera głos p. Romanowicz, stawiając do projektu ustawy następujące poprawki.

W projekcie ustawy pierwszej Art. II. opiewać ma:

Art. II. Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

W projekcie ustawy drugiej opiewać mają:

Art. Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III. Zaraz po ogłoszeniu niniejszej ustawy przeprowadzone będą wybory dwóch posłów z miasta Lwowa, a jednego posła z miasta Krakowa. Mandaty posłów wybranych przy tych wyborach trwać będą tylko do końca VII. peryodu wyborczego Sejmu Galicyjskiego.

Art. IV. jak art. III. projektu komisji.

Izba popiera poprawki p. Romanowicza.
Przemawia p. Kramarczyk.

Marszałek zwraca uwagę p. Kramarczyka, iż w przemówieniu swem użył niewłaściwego wyrażenia.

P. Kramarczyk zapytuje, czy został wezwany do porządku.

Marszałek wyjaśnia, że tylko zwrócił uwagę p. Kramarczyka na niestosowność użytego przez niego wyrażenia.

P. Kramarczyk przeprasza.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca oświadczając, że po porozumieniu się z większością komisji prawnej, poprawki p. Romanowicza przyjmuje.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do obliczenia ilości obecnych w Izbie posłów.

Po obliczeniu konstatuje marszałek, że jest obecnych 127 posłów, zatem komplet wymagany. Marszałek prosi posłów, aby do końca głosowania nie oddalali się z Izby.

Sprawozdawca p. Fruchtmann czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z dnia 20. września 1866 r. zawierającej dodatek do §. 3. statutu krajowego (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 22) znoszą się.

§. 3. statutu krajowego ma brzmienie następujące:

§. 3.

Sejm krajowy składa się ze stu pięćdziesięciu czterech członków, a mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego. W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator diecezji jest członkiem Sejmu krajowego:

b) z rektorów uniwersytetów krakowskiego i lwowskiego;

c) ze stu czterdziestu czterech posłów wybranych, a to:

I. czterdziestu czterech posłów z klasy wielkich posiadłości gruntowych,

II. z dwudziestu sześciu posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych,

III. z siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

W rozprawie szczegółowej nad art. I. §. 3. nikł głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do głosowania.

Marszałek po głosowaniu konstatuje, że art. I. w obecności 128 (1 poseł przybył do Izby) został jednomyślnie przyjęty.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała jednogłośnie art. II. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta:

Art II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała jednogłośnie art. III. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp:

I. U s t a w a.

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Izba uchwała jednogłośnie bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy w powyższem brzmieniu.

Marszałek oznajmia, iż następuje teraz rozprawa szczegółowa nad projektem ustawy II:

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienie §. 3. sejmowej ordynacji wyborczej z dnia 26. lutego 1861 roku

znosi się w jego obecnej osnowie i ma brzmieć jak następuje:

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech posłów, a każde z innych w §. 2. wymienionych miast po jednym.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

W rozprawie szczegółowej nad art. I. i §. 3. nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do głosowania.

Marszałek po głosowaniu konstatuje, że art. I. w obecności 128 posłów, został jednogłośnie przyjęty.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała jednogłośnie bez rozprawy art. II. w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Zaraz po ogłoszeniu niniejszej ustawy przeprowadzone będą wybory dwóch posłów z miasta Lwowa a jednego posła z miasta Krakowa. Mandaty posłów wybranych przy tych wyborach, trwać będą tylko do końca VII. peryodu wyborczego Sejmu galicyjskiego.

Izba bez rozprawy uchwała jednogłośnie art. III. w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała jednogłośnie art. IV. w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp ustawy:

II. U s t a w a.

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała jednogłośnie tytuł i wstęp II. ustawy w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie I. ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Izba przyjmuje wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, a następnie uchwała I. ustawę w trzecim czytaniu.

Marszałek konstatuje, że tak samo jednomyślnie jak przy rozprawie szczegółowej I. ustawa została przyjętą.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie II. ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Izba przyjmuje wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, a następnie uchwała II. ustawę w trzecim czytaniu.

Marszałek konstatuje, że ustawa II. przyjętą została tym samym co poprzednio stosunkiem głosów.

Sprawozdawca czyta:

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę miast Bochni (L. s. 866) Buczacza (L. s. 1272), Złoczowa, (L. s. 1385), Wielicki (L. s. 1361), Wadowic (L. s. 868) o pomnożenie liczby posłów z miast, tudzież petycyę Rektoratu Szkoły politechnicznej we Lwowie, (L. s. 320) o przyznaniu rektorowi tej szkoły głosu wirylnego w Sejmie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na następnej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posła Barwińskiego w sprawie zaprowadzenia w szkołach średnich galicyjskich obowiązkowej nauki drugiego języka krajowego,

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Barwińskiego o obowiązkowej nauce obu języków krajowych w szkołach średnich przekazuje się c. k. Rządowi, względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Wachnianina względem urzędzenia w gimnazjum stanisławowskiem klas równorzędnych z ruskim językiem wykładowym,

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Wachnianina o stopniowe zaprowadzenie klas równorzędnych z językiem wykładowym ruskim w gimnazjum stanisławowskiem, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie uwolnienia od opłaty myta kopytkowego miasta Lwowa zaprzęgów wiozących potrzebne materiały do budowy i konserwacji dróg powiatowych i gminnych powiatu Lwowskiego.

Sprawozdawca p. Starzyński, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie uwolnienia od opłaty myta kopytko-

wego w mieście Lwowie zaprzęgów wiozących materiały do budowy dróg powiatowych i gminnych w powiecie Lwowskim przyjmuje się do wiadomości“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Pohoreckiego w sprawie utworzenia Izby handlowej i przemysłowej w Tarnopolu.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Pohoreckiego w przedmiocie utworzenia izby handlowej i przemysłowej w Tarnopolu, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zebrania dat potrzebnych dla ocenienia sprawy poruszanej w tym wniosku i przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej w sprawie wyjednanania dla gmin wynagrodzenia za spełnianie funkcji poruczonego zakresu działania.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) aby wyjednał u c. k. Rządu wynagrodzenia dla gmin za sprawowanie poruczonego zakresu działania;

2) aby niezależnie od tego we właściwej drodze podjął starania w tym kierunku, żeby łącznie ze zmianą obecnych niejasnych i wadliwych postanowień ustawy gminnej określającej granice własnego i poruczone-

go zakresu działania gminy, państwo otworzyło związkom komunalnym inne źródła dochodów na pokrycie kosztów połączonych ze sprawowaniem zadań administracji publicznej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie uzupełnienia uchwały sejmowej z 8. lutego 1895 co do kolei lokalnej Chabówka-Zakopane.

Sprawozdawca p. Szczepanowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy :

- 1 przyjąć do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego;
- 2 powziąć załączoną uchwałę :

U C H W A Ł A

w przedmiocie uzupełnienia postanowienia uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1895 r. zatwierdzonej najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896. r. dotyczącego poparcia projektowanej wąskotorowej kolei lokalnej

Chabówka-Zakopane.

Postanowienie ustępu b) punktu 2. uchwały I. Sejmu krajowego z dnia 8. lutego 1895 r. zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896. do dotyczące poparcia linii Chabówka-Zakopane zostaje uzupełnione następującem dodatkowem postanowieniem: „O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty akcyi zakładowych przez miejscowe czynniki interesowane przyjąć ich gwarancję oprocentowania i umorzenia odpowiedniej części kapitału zakładowego, upoważnia się Wydział krajowy do objęcia za nich odpowiedniej części akcyi zakładowych, wpłacenia ich w pełnej imiennej wartości i pokrycia odnośnego wydatku

z krajowego funduszu kolejowego, a to po zawarciu umowy z gwarantującemi interesantami zabezpieczającej fundusz rzeczony od strat“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, w której uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu punkt 2. wniosku komisji z projektem uchwały.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu uchwały bez czytania.

Izba przyjmuje bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje powyższą uchwałę w trzecim czytaniu.

Następuje.

Sprawozdanie komisji kolejowej w sprawie zmiany postanowienia uchwały sejmowej z 8. lutego 1895 co do popierania budowy kolei lokalnej Jaworzno-Piła.

Sprawozdawca p. Szczepanowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy przyjąć załączoną uchwałę :

U C H W A Ł A

w przedmiocie zmiany postanowienia uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1895 zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896 tyceącego się poparcia projektowanej kolei lokalnej Jaworzno-Piła.

Postanowienie punktu 3. ustępu I. uchwały Sejmu krajowego z dnia 8. lutego 1895, obejmującej program poparcia poszczególnych kolei lokalnych, zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896, dotyczące poparcia linii Jaworzno-Chrzanów-Piła, zostaje uchylone w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje :

„W razie wydania koncesyi państwowej na linię Jaworzno-Chrzanów-Piła, i za-

pewnienia przez interesentów miejscowych na przeciąg 15 lat dostatecznej ilości frachtów na sekeyi Jaworzno-Kęty upoważnia się Wydział krajowy na podstawie ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893 Dz. u. k. Nr. 42 do udzielenia imieniem kraju na rzecz pomienionej linii i na czas nie dłuższy niż do końca roku 1968, gwarancyi dochodu równającego się oprocentowaniu po czerzy od sta (4%) wraz z umorzeniem prawidłowem od kolejowej pożyczki pierwszeństwa, zaciągnąć się mającej przez koncesyonaryusza w wysokości 464.000 zł. wyraźnie czterysta sześćdziesiąt cztery tysiące złotych po kursie nie niższym od tego, jaki Wydział krajowy ustanowi, a to z zastrzeżeniem, że kapitał imienny pomienionej kolei ustanowiony będzie na sumę nie wyższą niż 696.000 zł. wyraźnie sześćset dziewięćdziesiąt sześć tysięcy złotych. Z tego kapitału imiennego suma potrzebna po nad wspomnianą pożyczkę pierwszeństwa, a to co najmniej 232.000 zł. wyraźnie dwieście trzydzieści dwa tysiące zł. dostarczoną będzie przez emisję akcyi zakładowych, wpłaconych w pełnej ich imiennej wartości, z których 116.000 zł. obejmie państwo, a co najmniej 116.000 zł. interesenci miejscowi. Do pomienionych akcyi zakładowych nie będzie przywiązane prawo pobierania procentów interkalarnych za czas budowy."

Izba przyjmuje bez rozprawy powyższy projekt uchwały.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu uchwały bez czytania.

Izba przyjmuje bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o przedłożeniu Wydziału kraj. w przedmiocie zapewnienia budowy kolei Delatyn-Kołomyja i Horodenka-Stefanówka.

Sprawozdawca p. Szczepanowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy:

1. przyjąć sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości;

2. powziąć załączoną uchwałę.

U C H W A Ł A

w przedmiocie zmiany i uzupełnienia postanowien uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1895, zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896, dotyczących zapewnienia budowy projektowanej kolei lokalnej: Delatyn-Kołomyja-Horodenka-Stefanówka.

A. Postanowienie ustępu d) punktu 2. uchwały I. Sejmu krajowego z dnia 8. lutego 1895, obejmującej program poparcia poszczególnych kolei lokalnych, zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1896, dotyczące wysokości kolejowej pożyczki pierwszeństwa, mającej być przez kraj gwarantowaną na rzecz linii Delatyn-Kołomyja-Horodenka-Stefanówka, tudzież wysokości całego kapitału imiennego i sposobu dostarczenia reszty tego kapitału ponad kolejową pożyczkę pierwszeństwa zostaje uchylone w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

„d) 2,600.000 zł. wyraźnie dwa miliony sześćset tysięcy złotych wal. austr. dla linii Delatyn-Kołomyja-Horodenka-Stefanówka, z zastrzeżeniem, że kapitał imienny rzeczonyj kolei ustanowiony będzie na sumę 3,900.000 zł. wyraźnie: trzy miliony dziewięćset tysięcy złotych wal. austr. i że reszta kapitału imiennego ponad powyżej wymienioną w kwocie 2,600.000 zł. pożyczkę pierwszeństwa dostarczoną będzie w sposób następujący:

„a) 425.000 zł. wyraźnie: czterysta dwadzieścia pięć tysięcy złotych wal. austr. dostarczy państwo w zamian za akcyje zakładowe, objęte w pełnej ich imiennej wartości, a to po myśli ustawy z dnia 19. czerwca 1895 r. D. u. p. Nr. 83;

„β) interesenci miejscowi zagwarantują funduszowi krajowemu czysty dochód w kwocie 35.435 zł. wyraźnie: trzydzieści pięć tysięcy czterysta trzydzieści pięć zło-

tych w. a. rocznie przez lat 75 od sumy efektywnej nie niższej niż 748.000 zł. wyraźnie: siedemset czterdzieści ośm tysięcy złotych wal. austr. Przytem upoważnia się Wydział krajowy do objęcia w pełnej imiennej wartości za sumę nie niższą niż 748.000 zł., akcyi zakładowych utworzyć się mającego Towarzystwa akcyjnego tej kolei i do pokrycia odnośnego wydatku z krajowego funduszu kolejowego, względnie zaciągnięcia na ten cel imieniem kraju po kursie nie niższym niż dziewięćdziesiąt pięć od sta (95 %) czteroprocentowej (4 %) pożyczki z terminem umorzenia do końca roku 1968, w sumie imiennej nie wyższej niż 787.400 zł. wyraźnie: siedemset ośmdziesiąt siedem tysięcy czterysta złotych wal. austr. — a to po zawarciu umowy z gwarantującymi interesentami, zabezpieczającej fundusz rzeczony od wszelkich strat. Pomienionym interesentom miejscowym wolno jednak będzie za zezwoleniem Wydziału krajowego, w miejsce zagwarantowania wyżej oznaczonego rocznego dochodu w kwocie 35.435 zł. objąć w pełnej imiennej wartości za sumę nie niższą niż 748.000 zł. w. a. akcyje zakładowe utworzyć się mającego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Delatyn - Kołomyja - Horodenka - Stefanówka.“

„7) Wpłatę całej reszty potrzebnego kapitału, bądź to w zamian za akcyje zakładowe objęte w pełnej ich imiennej wartości, bądź też *à fond perdu* zapewniają czynniki interesowane po myśli §. 2. ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893, D. u. k. Nr. 42, przyczem wolno będzie Wydziałowi krajowemu interesentów gwarantujących czysty dochód pod literami *d) β)* oznaczony, zwolnić częściowo lub w całości od dostarczenia udziałów, któreby na nich przypadły dodatkowo dla pokrycia pomienionej reszty kapitału potrzebnego — o ile to jednak okaże się możliwem po wypracowaniu szczegółowego projektu kolei i po przeprowadzeniu rokowań z zarządem interesowanych dóbr państwowych celem uzyskania odpowiednich ofiar dobrowolnych“.

Do akcyi zakładowych wymienionych powyżej pod literami *a) β) γ)* nie będzie przywiązane prawo pobierania procentów interkalarnych za czas budowy“.

B. Postanowienie punktu 4. pomienionej uchwały I. Sejmu krajowego z dnia 8. lutego 1895 zostaje uchylonem w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

„Co do kolei wymienionej w punkcie 1, pod literą *d)* Delatyn - Kołomyja - Horodenka - Stefanówka, upoważnia się Wydział krajowy do uzyskania po myśli §. 4. (al. 2) ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893 (D. u. k. Nr. 42) koncesyi państwowej na tę linię w imieniu kraju — i do zapewnienia budowy tejże w sposób, jaki ze względu na interes kraju uzna za najodpowiedniejszy“.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Abrahamowicz, stawiając do wniosków komisji, następujący dodatkowy wniosek:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, iżby dołożył wszelkich starań, celem dokonania budowy kolei lokalnej Peczenizyn - Kołomyja - Horodenka - Stefanówka w czasie możliwie najkrótszym.

Izba popiera powyższy wniosek p. Abrahamowicza.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca, godząc się na wniosek p. Abrahamowicza.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, Izba uchwała punkt 1. wniosku komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu punkt 2. wniosku komisji z projektem uchwały.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu uchwały bez czytania.

Izba przyjmuje bez rozprawy wniossek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje powyższą uchwałę w trzecim czytaniu.

W końcu uchwała Izba bez rozprawy dodatkową rezolucyę, postawioną przez p. Abrahamowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału kraj. z czynności Dep. IV. w zakresie spraw kolejowych.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w zakresie spraw kolejowych za czas od 15. grudnia 1894 do 25. listopada 1895.

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w większej niż dotąd mierze uwzględniał zastosowanie wąskiego toru przy budowie kolei lokalnych, albowiem tylko w ten sposób umożliwiał się budowę wielu linii odpowiadających potrzebom ekonomicznym kraju, a których urzeczywistnienie przy przyjęciu szerokiego toru byłoby z finansowych względów niemożliwym.

3. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zbadał możliwość połączenia powiatu turezańskiego z siecią kolei państwowych i przyprowadzenia do skutku budowy odpowiedniej kolei lokalnej w granicach krajowej ustawy z dnia 17. lipca 1893.

4. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył plan stałej organizacyi krajowego biura kolejowego.

5. Nad petycją Nr. 1.102 przechodzi się do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i głosując oddzielnie nad każdym punktem wniosku komisji, uchwała wszystkie pięć punktów powyższego wniosku bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie ustne komisji kolejowej o wniosku posła Żurdeckiego w sprawie budowy kolei z Rozwadowa do Przeworska.

Sprawozdawca p. Szczepanowski w myśl uchwały sejmowej z dnia 7. lutego 1896 zdaje ustnie sprawę w tym przedmiocie i przedstawia imieniem komisji następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby wnioski odnoszące się do budowy kolei rządowej Rozwadów - Przeworsk na bieżącej sesji Rady państwa przedłożył.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby odnośnie do powyższych uchwał sejmowych wniosków do c. k. Rządu stosownie przedstawienie, wykazujące potrzebę jak najrychlejszego rozpoczęcia budowy rzeczonyj linii kolejowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, a głosując oddzielnie nad każdym punktem wniosku komisji, uchwała oba punkta powyższego wniosku bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie spraw przemysłowych. (Sprawy podatkowe).

Sprawozdawca p. Szczepanowski uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału Krajowego z czynności w zakresie przemysłowym (sprawy podatkowe);

2) wzywa się c. k. Rząd, ażeby doprowadził do skutku projekt reformy podatków bezpośrednich, znajdujący się pod obradą Rady Państwa;

3) zezwala się na odpisanie Towarzystwu handlu skór i wyrobów tkackich w Łańcucie będącemu w likwidacyi zaległych krajowych i indemnizacyjnych dodatków do podatków.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i głosując nad każdym punktem wniosku komisji oddzielnie, uchwała wszystkie trzy punkty powyższego wniosku bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych dla nauki przemysłowej w r. 1894/95.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych dla nauki przemysłowej;

2. wzywa się c. k. Rząd do urządzenia przy przemysłowej szkole Krakowskiej oddziału elektrotechnicznego;

3. wzywa się c. k. Rząd do przeprowadzenia pertraktacji z reprezentacją miasta Lwowa w celu uzyskania odpowiedniejszego pomieszczenia dla szkoły przemysłowej we Lwowie;

4. wzywa się c. k. Rząd do zorganizowania wyższego Zakładu dla nauk handlowych we Lwowie;

5. poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłej sesji sejmowej przedstawił wnioski co do przyczynienia się kraju poważnemi kwotami do urządzenia i utrzymania wyższego zakładu dla nauk handlowych we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i głosując oddzielnie nad każdym punktem wniosku komisji, uchwała wszystkie pięć punktów powyższego wniosku bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie nowej taryfy lokalnej dla ruchu towarowego na kolejach państwowych.

Sprawozdawca p. Czecz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. wzywa się c. k. Rząd:

a) iżby zamknięcia rachunkowe c. k. kolei państwowych i ich statystyka nie ograniczały się jak obecnie do dat jedynie zbiorowych dla całej sieci tych kolei, lecz iżby także dla terytoryalnych grup kolei państwowych wykazane były oddzielnie i dochody z ruchu osobowego, dochody ruchu towarowego, wszelkie inne dochody, koszta ruchu i wszelkie inne, oraz wszelkie daty statystyki kolejowej, jak ruch osobowy i towarowy, przebieg kilometryczny pasażerów i towarów i t. p.:

b) iżby statystyka kolei państwowych wykazywała ruch towarowy nietylko, jak obecnie, według rodzaju towarów, lecz także wedle klas taryfowych i poszczególnych wyjątkowych taryf oraz przyznanych refakcyjnych zniżen³, a to podobnie jak pod a), nietylko dla całej sieci kolei państwowych, lecz również dla ich grup terytoryalnych:

c) iżby zasada wykazywania ruchu towarowego, według klas taryfowych i t. d. jak pod b) wprowadzoną była także do statystyki kolei prywatnych;

d) iżby tak na kolejach państwowych jak i prywatnych zaprowadzoną została taka statystyka ruchu towarowego, któraby na wzór niemieckiej „Statistik der Güterbewegung auf den deutschen Eisenbahnen“, wykazywała ruch każdego towaru od miejsca ząd został wysłany aż do miejsca jego przeznaczenia, głównie mając na oku ruch surowców natury rolniczej;

e) iżby do składu państwowej Rady kolejowej powołał delegata Wydziału krajowego.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, iżby sprawom taryf kolejowych ze stanowiska ekonomicznych interesów kraju stale bacznie poświęcał uwagę i w tym celu dla prac zadaniem tem spowodowanych zorganizował siły potrzebne.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i głosując nad punktami I. i II. wniosku komisji oddzielnie, uchwała oba punkta powyższego wniosku bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej o wniosku posła Merunowicza w przedmiocie utworzenia organu fachowego dla spraw handlowych przy Wydziale krajowym.

Sprawozdawca p. Weigel podnosi, że z wnioskiem p. Merunowicza stoją w ścisłym związku i tego samego przedmiotu dotyczą petycje: Ls. 981, 982, 983, 984, Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie; Ls. 625 Towarzystwa „Proświty“, Ls. 629 Narodnej Torhowli. Dlatego komisja wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wniosek p. Merunowicza i petycje powyższe odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego i szczegółowego rozpoznania i przedstawienia Sejmowi na przyszłej sesji odpowiednich wniosków.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Wybór uzupełniający jednego członka do komisji krajowej dla rewizji podatku gruntowego.

Marszałek oznajmia, iż doszło do wiadomości Wydziału krajowego, że z pomiędzy wybranych na ostatniej sesji sejmowej zastępców członków komisji krajowej dla rewizji podatku gruntowego, jeden z nich, mianowicie p. Firlej zmarł. W skutek tego zarządza Marszałek oprócz wyboru jednego członka, także wybór jednego zastępcy członka komisji dla rewizji podatku gruntowego.

Do skrutynium powołuje Marszałek pp. Brykczyńskiego, Szeliskiego, Scipiona, Kostheima i Paszkowskiego, i wzywa posłów do oddawania kartek głosowania na członka komisji. (Posłowie oddają kartki.)

Marszałek zarządza wybór zastępcy członka komisji kraj. dla rewizji podatku gruntowego.

Do skrutynium powołuje Marszałek pp. Wiśniewskiego, Siemiginowskiego, Niezabi-

towskiego Witołda, Bielańskiego i Puzyńkę i wzywa posłów do oddawania kartek głosowania (Posłowie oddają kartki.)

Marszałek zawiesza na 10 minut posiedzenie aż do przeprowadzenia skrutynium.

Po 10. minutowej przerwie otwiera Marszałek na nowo posiedzenie i wzywa komisje skrutacyjne do przedstawienia wyniku głosowania.

P. Puzyra zdaje sprawę z wyniku wyboru zastępcy członka do komisji kraj. dla rewizji katastru gruntowego :

Głosujących było 80, absolutna większość 41. Z tych otrzymali p. Felix Sozański 66 głosów, Maciej Serwatowski 10 głosów, Grzegorz Głuchowski 1 głos, kartek białych oddano 3.

Marszałek konstatuje, że zastępcą członka tej komisji wybrany został p. Felix Sozański.

P. Szeliski zdaje sprawę z wyniku wyboru członka kraj. komisji dla rewizji katastru gruntowego :

Głosujących było 80, absolutna większość 41; p. Grzegorz Głuchowski otrzymał 80 głosów, wybrany zatem został jednogłośnie.

Marszałek konstatuje, że p. Grzegorz Głuchowski wybrany został członkiem tej komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej w sprawie petycji gminy i obszaru dworskiego Rolów o subwencję na drogę Rolów - Dobrowlany.

Sprawozdawca p. Starzyński czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy i obszaru dworskiego Rolów odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882. do L : 51.432.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek,

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji miasteczka Dynów, i okolicznych gmin i obszarów dworskich powiatu brzozowskiego o uregulowanie zapór mytniczych na drodze krajowej Dynów - Sanok.

Sprawozdawca p. Zdzisław Skrzyński czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję miasteczka Dynowa i wsi sąsiednich o uregulowanie zapór mytniczych na drodze krajowej Dynów-Sanok Sejm odsyła do Wydziału krajowego z poleceniem, ażeby tę sprawę zbadał i o ile możności przychylnie załatwił.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji p. Lucyana Wincentego Bortkiewicza, prowizorycznego asystenta technicznego oddziału drogowego przy Wydziale krajowym o przydzielenie mu veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Michalski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

p. Lucyanowi Wincentemu Bortkiewiczowi prowizorycznemu asystentowi technicznemu oddziału drogowego przy Wydziale krajowym, udziela się veniam aetatis.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek:

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Podmichale (w powiecie Kałuskim) o przywrócenie komunikacji na drodze gminnej w tej miejscowości.

Sprawozdawca p. Borkowski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Podmichale odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania i właściwego traktowania mając na względzie przedsiębrać się mającą w krótkim czasie regulację Łomnicy.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek:

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy król. wolnego miasta Jaworowa o utworzeniu tamże nowego ek: Sądu obwodowego.

P. Klemensiewicz czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję król. wolnego m. Jaworowa Ls: 1450 o utworzenie ek: Sądu obwodowego w Jaworowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania, zasięgnięcia opinii ek: Władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji Sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy i obszaru dworskiego w Lubli o wyłączenie tej miejscowości z pod jurysdykcji ek: Sądu powiat. w Frysztaku a przydzielenie do ek: okręgu Sądu miejsko deleg. w Jaśle.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy i obszaru dworskiego w Lubli Ls: 1.466 przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania

przytoczonych w petycji okoliczności oraz zapytania odnośnych władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesji Sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy m. Zaleszczyk o utworzenie Sądu obwodowego w Zaleszczykach.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy miasta Zaleszczyk Ls. 1464 o utworzenie c. k. Sądu obwodowego w Zaleszczykach, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania, zasięgnięcia opinii Władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia sprawozdania wraz z wnioskiem na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach Edwarda Gacka nauczyciela i innych o policzenie lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Rayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Nad petycjami Stanisławy Zejmowej L. 153, Stanisława Jana Jakubowskiego L. 238, Tomasza Markowskiego L. 344, Amalii Władyki L. 345, Metodogo Bilińskiego 361, Pawła Mormonia L. 527, Edmunda Banickiego L. 678, Stanisława Kochaja L. 642 i Jana Filipowicza L. 907, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

II. Petycyje Edwarda Gacka L. 237 Jana Hołubowicza L. 150, Juliana Lityńskiego L. 341 i Józefa Dudziaka odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania,

ewentualnie do postawienia odpowiednich wniosków.

III. Petycję Marcina Frydla L. 639, Waleryana Janiszewskiego L. 242 i Jadwigi Tournelle L. 901 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Towarzystwa politechnicznego we Lwowie o utworzenie krajowego biura dla spraw budowlanych.

Sprawozdawca p. Rozwadowski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, w sprawie utworzenia krajowego biura budowniczego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, ewentualnie przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Sułkowice w powiecie Myślenickim o ukończenie tamże budującej się drogi subwencyonowanej.

Sprawozdawca p. Sala czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Petycją gminy Sułkowice o ukończenie budującej się tamże drogi subwencyonowanej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o kilku petycyach o zapomogi i dary z łaski.

Sprawozdawca p. Andrzej Patocki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycę Julii Zielińskiej L. 654 o zaopatrzenie sieroty po zmarłym jej mężu inżynierze dróg krajowych, oraz petycę Józefa Surowiaka i Eleonory Rondewaldowej L. 815 i 847 o zapomogi odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

2. Nad petycją Stanisława Reichera, emerytowanego konduktora L. 1146 o jednorazową zapomogę, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycyach gmin Olesko i Konty powiatu Złoczowskiego o budowę drogi Olesko - Sokółka.

Sprawozdawca p. Wiśniewski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gmin Oleska i Kontów odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Pererów powiatu Kołomyjskiego o zarządzenie wypłaty dodatków gminnych od gruntów położonych w Trościańcu.

Sprawozdawca p. Hamorak czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Zwierzchności gminy Pererowa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w kierunku w sprawozdaniu wskazanym.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji kółka rolniczego w Choczwi w sprawie odmówienia przez c. k. Starostwo w Wadowicach temuż kółku koncesji na wyszynk wina.

Sprawozdawca p. Hamorak czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę kółka rolniczego w sprawie koncesji na wyszynk wina odstępuje się Wysokiemu c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji młodszych nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Krakowie o zrównanie ich płac z płacami nauczycieli starszych.

Sprawozdawca czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją młodszych nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Krakowie o zrównanie ich płac z płacami nauczycieli i nauczycielek starszych przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia p. Rotter, stawiając poprawkę, aby petycyę tę przekazano Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumieniu się z Radą szkolną krajową o rzeczy tej zdał sprawę a ewentualne wnioski przedstawił na najbliższej sesji.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Rotter dla sprostowania faktu.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba w głosowaniu uchwała wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Maryi Grobłowej o zwrot wkładek emerytalnych złożonych przez jej syna ś. p. Władysława Groblę b. nauczyciela ludowego w Bogumiłowicach, ewentualnie o kwartał pozgonny z kosztami leczenia i pogrzebu.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Maryi Grobłowej l. 738 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w drodze łaski.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycjach gminy Rożnów Ls. 1239, gminy Raniowice i gminy Bolechowa Ls. 1213 oraz gminy Pawełcze Ls. 1172 o wolny pobór surowicy dla bydła.

Sprawozdawca p. Data czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje gminy Rożnów L. s. 1239, gminy Raniowice i gminy Bolechowie L. s. 1213 oraz gminy Pawełcze L. s. 1172 odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia:

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Antoniego Romańskiego i towarzyszy

o utworzenie w Zarwanicy stacyi dla ruchu towarowego.

Sprawozdawca p. Słotwiński czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją p. Antoniego Romańskiego i towarzyszy o utworzenie na drodze żelaznej Karola Ludwika w miejscowości Zarwanica stacyi towarowej, udziela się Wysokiemu c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Wydziału powiatowego w Tłumaczu, w sprawie rewizji stemplowych dokonywanych przez c. k. Straż skarbową w księgach uchwał Rad gmin wiejskich oznaczających place naczelnikom gmin, ich zastępcom, asesorom, pisarzom i t. p.

Sprawozdawca p. Kostheim czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Wydziału powiatowego w Tłumaczu do L. 693 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, ażeby w drodze właściwej poczynił starania o odpowiednie zwolnienia w opłatach skarbowych, z tytułu nominacyj fuunkcyonaryuszów gminy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy i obszaru dworskiego w Wielkich Oczach o utworzenie nowego sądu powiatowego w Wielkich Oczach.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przydziela petycyę gminy i obszaru dworskiego w Wielkich Oczach o utworzenie Sądu powiatowego w miasteczku Wielkie Oczy, Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy Lanekorona o utworzenie Sądu powiatowego w miasteczku Lanekoronie.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przydziela petycyę miasteczka Lanekorony de praes. 5. lutego 1896 Ls. 1516 o utworzenie Sądu powiatowego w Lanekoronie Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek:

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy miasteczka Gołogóry o utworzenie Sądu powiatowego w Gołogórach.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przydziela petycyę gminy miasteczka Gołogóry z dnia 4. lutego 1896 l. 1481 o u-

tworzenie Sądu powiatowego w Gołogórze, Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie protestu gminy Łącko i kilku okolicznych, przeciw utworzeniu Sądu powiatowego w Kamienicy.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem odstępuje protest do l. 1274 Wysokiemu c. k. Rządowi odnośnie do uchwały z dnia 20. stycznia 1896 do l. 863.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy miasta Buczacza o kreowanie Sądu obwodowego w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przydziela petycyę gminy m. Buczacza de praes. 28. stycznia 1896. L. 1273 o kreowanie Sądu obwodowego w Buczaczu, Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany.

P. Klemensiewicz wnosi przekazanie wszystkich niezadowolonych petycji Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że wskutek wyrażonego przez niektórych posłów życzenia na podstawie upoważnienia Izby stawia dodatkowo na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia jeszcze sprawozdanie komisji o wniosku p. Ostapczuka.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Ostapczuka w sprawie zmiany §. 30. krajowej ordynacji wyborczej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania tego sprawozdania prosi o omyłkę drukarską. Mianowicie w drugim ustępie sprawozdania komisji, wierszu pierwszym po słowach: „w ustawodawstwie austriackim“ dodać należy słowo: „przy wyborze do ciał prawodawczych“.

Sprawozdawca odczytuje wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad wnioskiem p. Ostapczuka w sprawie zmiany §. 30. krajowej ordynacji wyborczej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Okuniewski, stawiając zamiast wniosku komisji, następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Paragraf 30. ordynacji wyborczej do Sejmu krajowego zostaje zmieniony w ten sposób, że do ustępu pierwszego dodaje się słowa: „Każdemu prawyborcy pozostawia

się do woli, czy ma głosować ustnie, czy też kartką“.

Izba popiera wniosek p. Okuniewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

P. Okuniewski wnosi imienne głosowanie.

Izba nie popiera wniosku na imienne głosowanie.

Następnie uchwała Izba wniosek komisji.

Marszałek wyjaśnia pod względem formalnym.

Marszałek oznajmia, iż wobec wyczerpania materiału zamierza przystąpić do zamknięcia dzisiejszego posiedzenia i obecnej sesji.

Marszałek wzywa tedy sekretarza do odczytania protokołów 25. i 26. posiedzenia.

Sekretarz Urbański czyta protokoły 25. i 26. posiedzenia.

Izba przyjmuje w głosowaniu protokół 25. posiedzenia.

Następnie przyjmuje Izba w oddzielnem głosowaniu protokół 26. posiedzenia.

Przemawia Marszałek i wnosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Dunajewski.

Przemawia p. Zajęczkowski.

Przemawia JE. Namiestnik ks. Sanguszko.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem 1 sesję VII. peryodu sejmowego.

Koniec posiedzenia godz. 1. min. 50 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Stanisław Niezabitowski w. r.

Mieczysław Urbański w. r.